

LAGUNTZAK, PRESTAZIOAK ETA BALIABIDEAK

Buru osasuna Gipuzkoan

AGIFES

Buru osasun arazoa duten pertsonen eta senideen Gipuzkoako elkarte
Morlans Pasealekua 3. 20.009 - Donostia

T. 943 47 43 37
agifes@agifes.org
www.agifes.org

Gida hau 2026an argitaratu da.

Buru osasuna Gipuzkoan

LAGUNTZAK, PRESTAZIOAK ETA BALIABIDEAK

Aurkibidea

AURKEZPENA

05

1) IBILBIDEA

06

2) BALIABIDE ETA PRESTAZIOAK ARLOKA

08

01 LAGUNTZA KRISI EGOERETAN 09

02 OSASUN ARLOA 09

Arreta anbulatorioa (Osasun Mentaleko Zentroak)
Eguneko osasun-arretako baliabideak
Ospitaleak

03 GIZARTE ETA KOMUNITATE ARLOA 12

Errehabilitazio Psikosozialeko Zentroak.
Aisia eta laguntza komunitatean (elkarteak).
Etxez etxeko laguntza-zerbitzuak.

04 ADIKZIOEN ARRETA 13

Erakunde espezializatuak.
Adikzioen prebentziorako programak.

05 ETXEBIZITZA 14

Laguntza-etxebizitzak.
Buru nahasmendu larria duten pertsonentzako
egoitza-unitateak.
Etxebizitza publikoa eta alokairurako laguntzak.

06 LAGUNTZA EKONOMIKOAK 15

Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta.
Mendekotasunari lotutako laguntzak (Laguntza
Pertsonalerako Prestazio Ekonomikoa).
Familiantzako onura ekonomiko eta fiskalak.
Garraioa eta mugikortasuna.
Desgaitasunari lotutako pentsioak eta prestazioak.
Oinarrizko hornidurak eta beharrak.
Elikagai-bankua.
Farmazia-prestazioa.

06 ENPLEGUA 19

Enplegu babestua.
Lan-eskaintza publikoak eta enplegu publikoa.

Lanerako prestakuntza, orientazioa
eta laguntza.
Erretiroa.

08 IKASKETAK ETA HEZKUNTZA 21

Unibertsitateko laguntzak.
Hezkuntza berezia eta ikasketetarako
laguntzak.
Fundazio pribatuen bekak.
Azterketen egokitzapenak eta
hezkuntzarako laguntza.

09 ARLO JURIDIKOA 22

Doako laguntza juridikoa.
Gaitasun juridikoa baliatzeko laguntza
(Kuradoretza eta bestelako laguntza-
neurriak)

10 FAMILIEI ETA PERTSONEI LAGUNTZA 23

Lana eta familia bateragarri egiteko
laguntzak.
Familiei atseden emateko programak.
Buru osasun arazoak dituzten pertsonen
eta haien familiei laguntza emozionala.
Prebentziorako eta ongizate emozionala
sustatzeko programak.

11 ERABAKIAK ETA BORONDATEAK ALDEZ AURRETIK PLANIFIKATZEA 25

Buru osasunaren arloko plangintza.
Aurretiazko borondateak.

3) BALIABIDEEN BANAKETA ESKUALDEKA 26

4) FUNTSEZKO KONTZEPTUAK 28

5) GOMENDATUTAKO IRAKURGAIEN GIDA 30

6) ESPARRU JURIDIKOA 30

Aurkezpena

Gida honen helburua da Gipuzkoan buruko osasun arazoak dituzten pertsonentzat eta haien familientzat eskura dauden laguntza, prestazio, zerbitzu eta baliabide publiko guztiak dokumentu bakar batean biltzea.

Agifes irabazi-asmorik gabeko elkarte da, eta **buruko osasun arazoak dituzten pertsonen eta haien familien bizi-kalitatea hobetzea** du helburu.

Hurbileko eta pertsonan oinarritutako arreta-eredu baten bidez, Agifesez **harrera, informazio, orientazio eta laguntza zerbitzuak** eskaintzen ditu; pertsonen errekupeazio eta gizarteratze prozesuetan bidelagun gisa dihardu. Era berean, sentsibilizazio ekintzak sustatu eta pertsonen eskubideen alde egiten du, gizarte bidezkoagoa eta informatuagoa eraikitzen laguntzeko eta estigmari aurre egiteko.

Testuinguru horretan sortu da gida hau. Dokumentuaren helburua da, hain zuzen ere, Gipuzkoan buruko osasun arazoak dituzten pertsonentzat eta haien familientzat interesgarriak izan daitezkeen **laguntza, prestazio, zerbitzu eta baliabide publikoak dokumentu bakar batean biltzea**.

Gida praktiko eta informatiboa da, eskura dauden baliabideak identifikatzen laguntzeko. Horretarako, baliabideak arloka eta eremuka antolatuta aurkezten dira. Gidaren helburua ez da baliabide bakoitza xehetasunez azaltzea, baizik eta horien **ikuspegi orokor bat eskaintzea, laguntza egokiak erraz aurkitzeko** xedearekin.

Araudia eta baliabideak eskuratzeko baldintzak denborarekin aldatu daitezkeenez, **kasu bakoitzean informazioa egiaztatzea gomendatzen da**. Horretarako, Udaleko Gizarte Zerbitzuetara, Osasun Mentaleko Zentroetara edo Agifesen harrera, informazio eta orientazio zerbitzura jotzea gomendatzen da.

1. Ibilbidea

Familian buruko osasun arazo bat sortzen denean, nora jo eta zer eskatu jakiteko gida azkarra.

Laguntzak eskuratzeko bideak

1. LEHEN MAILAKO ARRETA

Buru osasunaren arretarako sisteman sartzeko lehen atea da. Eskatu hitzordua zure familia-medikuarekin, egoera balora dezan. Zure kasua aztertu ondoren, dagokizun Osasun Mentaleko Zentrora bideratuko zaitu.

2. AGIFES ETA BESTE ELKARTE BATZUK

Ez da beharrezkoa diagnostiko bat izatea informazioa eskatzeko. Agifesek doako harrera eta orientazio zerbitzua eskaintzen du, buruko osasun arazoak dituzten pertsonen eta haien familiek osasun, gizarte, elkarte, komunitate eta ekonomia arloetako sarean eskura dituzten baliabide guztiei buruzko informazioa jasotzeko.

3. DESGAITASUNAREN EDO MENDEKOTASUNAREN BALORAZIOA

Laguntza ekonomikoak, egoitza-baliabideak, eguneko jarduerak eta bestelako baliabideak eskuratzeko, beharrezkoa da gizarte-langile baten laguntza izatea, desgaitasunaren edo mendekotasunaren balorazio-prozesua abian jar dezan. Norekin jarri behar da harremanetan?

- **Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetako gizarte-langilearekin (Udala):** Mendekotasunaren eta desgaitasunaren balorazioa eskatzeko, udalaren laguntza ekonomikoak, telelaguntza edo garraiorako laguntzak izapidetzeko harengana jo behar da.
- **Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langilearekin:** Buru osasunaren arloko baliabide espezifikoak izapidetzeko, hala nola laguntza-etxebizitzak, buru nahasmendu larriak dituzten pertsonentzako egoitza-unitateak edo Errehabilitazio Psikosozialeko Zentroak. Halaber, desgaitasunaren eta mendekotasunaren balorazioak ere bideratzen ditu.

Zure balorazioaren arabera eskura dituzun baliabideak

Ez dira nahastu behar desgaitasuna duen pertsonaren egoera eta mendekotasuna duen pertsonarena. Desgaitasuna duten pertsona asko ez dira mendekotasun-egoeran bizi, ez baitute beste pertsona baten edo batzuen laguntzarik behar eguneroko bizitzako jarduerak egiteko.

AITORTUTAKO DESGAITASUNA

% 33ko edo hortik gorako desgaitasuna	Onura fiskalak (PFEZren salbuespenak eta ibilgailuak matrikulatzeko zergaren salbuespena), hezkuntzarako laguntzak (bekak, unibertsitateko tasen salbuespena, ikasgelako laguntza, garraioa eta jantokia), enplegu babestua eta enplegu publikoko erreserba-kupoak eskuratzeko eskubidea ematen du. Halaber, farmazia-prestazioa, doako laguntza juridikoa, etxebizitza publikoa (Etxebide) eskuratzeko aukera eta garraioan deskontuak (eta, mugikortasun urria izanez gero, aparkatzeko abantailak) barne hartzen ditu.
% 45eko edo hortik gorako desgaitasuna	56 urte edo gehiago badituzu eta gutxienez 15 urte kotizatu badituzu, Gizarte Segurantzaren erretiro aurreratua eska dezakezu.
% 65eko edo hortik gorako desgaitasuna	Prestazio ekonomiko zuzenak eskura daitezke (kotizazio gabeko pentsioa edo seme-alabagatiko prestazioa). Horrez gain, kotizazio gabeko pentsioa jasotzen baduzu eta alokairuan bizi bazara, alokairurako osagarria eska dezakezu, beste prestazio batzuen artean.

MENDEKOTASUNA: EGUNEROKOAN LAGUNTZA BEHAR IZATEA

Autonomia galduz gero, funtsezko urratsa mendekotasunaren balorazioa eskatzea da.

Baliabide soziosanitarioak	Mendekotasuna aitortua izatea funtsezko baldintza da zerbitzu publikoen eskaintza eskuratzeko; besteak beste, laguntza-etxebizitzak, buru nahasmendu larriak dituzten pertsonentzako egoitza-unitateak, Errehabilitazio Psikosozialeko Zentroak eta bizitza independenterako laguntza-programa.
Etxean zaintzeko laguntzak	Etkez etxeko laguntza-zerbitzua eta telelaguntza eskura daitezke, besteak beste.
Laguntzaile pertsonala kontratatzea	Prestazio ekonomiko bat dago profesional baten laguntza ordaintzen laguntzeko, pertsonaren autonomia sustatze aldera ikasteko, lan egiteko edo komunitatean integratzeko garaian.
Atsedena	Familiei atsedeen emateko programak daude (buruko osasun arazoak dituzten pertsonentzat aldi baterako egonaldiak egoitza-baliabideetan).

2. Laguntzak eta prestazioak arloka

01 Krisi-egoeretan laguntza

LARRIALDIETARAKO TELEFONOAK (24 ORDU) EDO LAGUNTZA

LARRIALDIAK (24 ORDU)

112

SEXU-INDARKERIAREN ARRETA

900 84 01 88

JOKABIDE SUIZIDAREN
ARRETA (24 ORDU)

024

ZEUK ESAN (HAURTZAROA
ETA NERABEZAROA)

116 111

ITXAROPENAREN
TELEFONOA

900 84 08 45

BADABIDEBAT
(GAZTEENTZAKO LAGUNTZA)

900 84 03 35

747 42 17 20 (WhatsApp)

02 Osasun arloa

ARRETA ANBULATORIOA: OSASUN MENTALEKO ZENTROAK

Zer dira?

Buru osasunaren eta psikiatriaren arloko arreta anbulatorio espezializatua ematen duten zentroak. Diziplina anitzeko taldeek osatzen dituzte, eta honako profesional hauek aritzen dira bertan: psikiatrak, psikologoak, erizaintza espezializatuko profesionalak, gizarte-langileak eta administrari laguntzaileak.

Eskaera eta informazioa

Normalean, Lehen Mailako Arretako medikuak bideratzen du bertara.

Non daude?

Andoain, Donostia (Antiguo, Amara, Egia), Irun, Erreterria (Beraun), Arrasate, Azpeitia, Beasain, Eibar, Zarautz, Zumarraga, Tolosa.

Haurren eta nerabeen psikiatria: Irungo, Andoaingo (Tolosaldeko biztanleei ere ematen die arreta), Beasaingo, Azpeitiko, Zumarragako, Eibarko eta Arrasateko Osasun Mentaleko Zentroek haur eta nerabeei (18 urtetik beherakoei) arreta emateko espezializatutako fakultatiboak dituzte. Donostian ere (Alde Zaharra) diziplina anitzeko talde bat dago, Donostialdeko haur eta nerabeei arreta ematen diena.

SAPU - Zalantzak eta erreklamazioak

Administrazioarekin lotutako zalantzak edo erreklamazioak izanez gero, jarri harremanetan Osakidetza Pazientearen Arretarako Zerbitzuarekin, zure Osasun Mentaleko Zentrokoarekin, Gipuzkoako Osasun Mentaleko Sarekoarekin edo dagokizun ESIarekin.

Gipuzkoako Osasun Mentaleko Sarea	salud.mentalsapu@osakidetza.eus
Donostia Unibertsitate Ospitalea (Donostialdeko ESI)	943 00 70 72 · osid.sapu@osakidetza.eus
ESI Bidasoa	943 00 77 10 · sapu.osibidasoa@osakidetza.eus
ESI Debabarrena	943 03 28 37 · sapu.osidebabarrena@osakidetza.eus
ESI Debagoiena	943 03 53 02 · sapu.debagoienekoesi@osakidetza.eus
ESI Goierri-Urola Garaia	943 03 50 09 · sapu.hospitalzumarraga@osakidetza.eus
ESI Tolosaldea	943 00 68 01 · tolosaldeaesi.sapu@osakidetza.eus
Egoitza nagusia	sapuss.sau@euskadi.eus

Osasun Mentaleko Zentroak

DONOSTIALDEA	
Andoaingo Osasun Mentaleko Zentroa	943 00 66 78 · salud.mentalandoain@osakidetza.eus
Antiguako Osasun Mentaleko Zentroa	943 00 66 10 · salud.mentalantiguo@osakidetza.eus
Amarako Osasun Mentaleko Zentroa	943 00 65 01 · salud.mentalamara@osakidetza.eus

Egiako Osasun Mentaleko Zentroa	943 00 79 20 · salud.mentalegia@osakidetza.eus
Donostiako Osasun Mentaleko Zentroa - Haur eta Gazteentzako arreta	943 00 65 90 · salud.mentalepi@osakidetza.eus
Errenteriako Osasun Mentaleko Zentroa	943 24 92 93 · salud.mentalrenteria@osakidetza.eus

BIDASOA

Irungo Osasun Mentaleko Zentroa	943 63 83 80 · 943 007 746 (Haur eta gazteak) salud.mentalirun@osakidetza.eus
---------------------------------	--

DEBABARRENA

Eibarko Osasun Mentaleko Zentroa	943 03 26 53 · salud.mentaleibar@osakidetza.eus
----------------------------------	---

DEBAGOIENA

Arrasateko Osasun Mentaleko Zentroa	943 71 19 80 · salud.mentalarrasate@osakidetza.eus
-------------------------------------	--

GOIERRI

Beasaingo Osasun Mentaleko Zentroa	943 88 67 62 · salud.mentalbeasain@osakidetza.eus
Zumarragako Osasun Mentaleko Zentroa	943 72 15 63 · salud.mentalzumarraga@osakidetza.eus

UROLA

Azpeitiko Osasun Mentaleko Zentroa	943 02 54 07 · salud.mentalazpeitia@osakidetza.eus
Zarauzko Osasun Mentaleko Zentroa	943 00 79 80 · salud.mentalzarautz@osakidetza.eus

TOLOSALDEA

Tolosako Osasun Mentaleko Zentroa	943 00 68 89
-----------------------------------	--------------

GIPUZKOA

Osasun Mentaleko Sarea	610 49 44 36 · salud.mentalsapu@osakidetza.eus
------------------------	--

EGUNEKO OSASUN-ARRETAKO BALIABIDEAK

Zer dira?

Osasun-arretako baliabide intentsiboak, ospitaleratzea saihesteko edo susperraldia sendotzeko.

OSAKIDETZA

- Errenteriako Eguneko Zentroa (Beraun)
- UAHDI eguneko arreta intentsiboko zentroa (Donostia)
- Irungo Eguneko Zentroa
- Zumarragako Eguneko Ospitalea
- Haurren Arreta Goiztiarreko Unitatea (Donostia)
- Gazteentzako Hezkuntza Unitate Terapeutikoa (Lasarte-Oria)
- Eguneko Ospitaleko Trantsizio Unitatea (Donostia Ospitalea)

BESTE BALIABIDE BATZUK

- Ospitalarioak Fundazioa Euskadik kudeatutako Arrasateko Eguneko Ospitalea
- San Juan de Dios Nerabeentzako Eguneko Ospitalea (Donostia)
- Ospitalarioak Fundazioa Euskadiko Psikiatria Legaleko Unitatea (Arrasate)

Eskaera eta informazioa

Erreferentziazko Osasun Mentaleko Zentroaren edo Donostia Ospitaleko Psikiatria Zerbitzuaren bidez.

OSPITALEAK

Zer dira?

Ospitaleratze-erregimenean arreta psikiatriko espezializatua ematen duten osasun-baliabideak. Horien helburua da pertsona egonkortzea, autonomia edo gaitasun funtzional nahikoa berreskuratu arte.

EGONALDI LABURREKO UNITATEA

(0-3 hilabete, gutxi gorabehera)

- Donostia Ospitaleko Psikiatria Zerbitzua (Osakidetza).
Helduen Psikiatriako Unitatea eta Haur eta Nerabeen Psikiatriako Unitatea ditu.

EGONALDI ERTAINEKO UNITATEA*

(0-6 hilabete, gutxi gorabehera)

- Usurbil Neural Mentalia
- San Juan de Dios (Donostia)
- Ospitalarioak Fundazioa Euskadi (Arrasate)

EGONALDI LUZEKO UNITATEA*

(Urtebetetik gora)

- San Juan de Dios (Arrasate)
- Ospitalarioak Fundazioa Euskadi (Arrasate)

Eskaera eta informazioa

Erreferentziazko Osasun Mentaleko Zentroaren bidez, baita Donostia Ospitaleko Larrialdi Zerbitzuaren edo Psikiatria Unitatearen bidez ere. Ospitaleratzea borondatezkoa edo nahitaezkoa izan daiteke.

*Osakidetzarekin itundutako baliabideak.

Donostia Ospitalea Psikiatria	943 00 70 00
San Juan de Dios Donostia	943 46 00 33 · hospitalsansebastian@sjd.es
San Juan de Dios Arrasate	943 79 39 00 · hospitalmondragon.hospital@sjd.es
Ospitalarioak Fundazioa Euskadi Arrasate	943 79 44 11 · recepcion.euskadi@fundacionhospitalarias.org
Neural Mentalia Usurbil	943 36 11 24 · direccion.usurbil@mentaliasalud.es

03 Gizarte eta komunitate arloa

ERREHABILITAZIO PSIKOSOZIALEKO ZENTROAK

Zer dira?

Eguneko arreta emateko zentroak dira, buruko osasun arazo kronikoak dituzten pertsonei banakako laguntza integrala eta errehabilitazio-arreta eskaintzeko. Horien helburua da gizartean moldatzeko gaitasuna eta autonomia hobetzea, komunitatean integratzen laguntzea eta zaintzaileen babesa indartzea. Gizarte Zerbitzuen baliabide-zorroaren parte dira, foru-eskumenekoak eta izaera soziokomunitariokoak.

Eskaera eta informazioa

Erreferentziatzko Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langilearen bidez.

Irizpide guztiak kontsultatu:

Gipuzkoako zentroak

AGIFES:

- CRPS Ibiltzen Bentaberri (Donostia).
- CRPS Buenavista (Donostia).
- CRPS Ibiltzen (Eibar).

OSPITALARIOAK FUND.:

- CRPS Anzaran (Irun).
- CRPS Ergüin (Arrasate).
- CRPS Ezkiaga (Beasain).
- CRPS Mالداتxo (Donostia).

CRUZ ROJA: CRPS Larramendi (Tolosa).

GIZAIDE: CRPS Donostia.

OSAMEN: CRPS Urola Kosta (Azpeitia).

AISIA ETA LAGUNTZA KOMUNITATEAN (ELKARTEAK)

Zer dira?

Harreman sozialak sustatzeko eta isolamendua prebenitzeko programak dira, komunitatean aisialdiko jarduerak eginez. Programa horiek eskaintzen dituzten erakundeekin zuzenean harremanetan jarri.

Eskaera eta informazioa

Elkargune (Agifes)

Buruko osasun arazoak dituzten pertsonak komunitatean integratzeko programa. Laguntza-sareak berreskuratzen laguntzen die, komunitateko jardueretan parte hartuz eta horiek antolatuz. Gipuzkoako Foru Aldundiarekin itundutako programa.

943 47 43 37
agifes@agifes.org

Why Not?

Buruko osasun arazoak dituzten pertsonei aisialdian eta denbora librean laguntzeko programak eta jarduerak antolatzen dituen fundazioa.

943 05 86 94

Bagara (Gureak)

Buru osasuneko diagnostikoa duten pertsonak elkarri laguntzeko komunitate irekia. Gipuzkoako Foru Aldundiak finantzaturako zerbitzua.

673 49 13 17

ETXEAN LAGUNTZEKO ZERBITZUAK

KOMUNITATEKO LAGUNTZA PSIKOSOZIALA: AGIFES ETA OSPITALARIOAK FUND. EUSKADI
Pertsonari banakako arreta eskaintzen zaio bere komunitate-ingurunean, autonomia handiagoa eta bizikaltate hobea izan ditzan. Erreferentziatzko Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langilearen bidez eskatzen da. Buruko osasun arazo kronikoak dituzten pertsonentzat, Gipuzkoako Foru Aldundiarekin itundua.

ETXEZ ETXEKO LAGUNTZA-ZERBITZUA (UDALAK)

Laguntza pertsonala eta etxekoa eskaintzen ditu. Udal bakoitzeko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetan eskatzen da, eta mendekotasunaren aitortza izatea beharrezkoa da.

BETION TELELAGUNTZA (EUSKO JAURLARITZA)

Larrialdietarako 24 orduko alarma-zerbitzua da. Eusko Jaurlaritzaren eskumenekoa da, eta udaletako Gizarte Zerbitzuetan eskatzen da.

04 Adikzioen arreta

ERAKUNDE ESPEZIALIZATUAK

Eskaera eta informazioa

Bitarte (Osakidetza)

Mendekotasun konplexuak tratatzeko zentroa eta Metadonarekin Mantentzeko Programa. Erreferentziatzeko Osasun Mentaleko Zentroaren bidez eskuratzen da; psikiatrak balorazioa egiten du, eta dagokion bideratzea izapidetzen du.

943 29 80 40
bitarte-unidadgipuzkoa
@osakidetza.eus

Eraiki (Gizakia Helburu, Izan Fundazioa)

Substantziekiko mendekotasun larria duten eta, ondorioz, buru osasuna eraginda duten pertsonei, ospitaleratu gabe, tratamendua eta arreta eskaintzen dizkien programa da. Gipuzkoako Foru Aldundiak finantzatzen du.

943 33 44 99
638 01 10 97
eraiki@izan.org

Arrimu (Gizakia Helburu, Izan Fundazioa)

Programa anbulatorioa da, substantziak kontsumitzen jarraitzen duten eta buruko osasun arazoak dituzten gazteei zuzendua. Familiari ere ezinbesteko laguntza eskaintzen zaie, gazte horien errehabilitazio-prozesuan funtsezko zeregina baitute. Familiak inplikatzeko beharrezkoa da, aurre egin behar dieten egoeraren konplexutasuna dela eta. Gipuzkoako Foru Aldundiak finantzatzen du.

602 25 03 83
arrimu@izan.org

Agipad

Drogen kontsumoa prebenitzeko eta arreta integrala emateko programa.

943 47 38 64
agipad@agipad.org

Aergi

Substantziadun eta substantziarik gabeko mendekotasunak.

648 17 12 49
aergi@aergi.es

Ekintza Bibe

Ludopatia (joko-mendekotasuna)

943 34 02 02
ekintzabibe@gmail.com

Alkoholiko anonimoak

Elkarri laguntzeko taldeak.

943 24 84 74
alcoholicos-anonimos.org
aarea3@gmail.com

ADIKZIOAK PREBENITZEKO PROGRAMAK

Zer dira?

Udal batzuek sentibilizaziora eta arriskuak murriztera bideratutako ekimenak dituzte.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak.

05 Etxebizitza

LAGUNTZA-ETXEBIZITZAK

Zer dira?

Baliabide soziosanitarioak dira. Buruko osasun arazo kronikoak dituzten pertsonen ostatu emateaz gain, intentsitate desberdineko laguntza (txikia, ertaina edo handia) eskaintzen diete. Horien helburua da eguneroko bizitzarako trebetasunak eta gaitasunak hobetzea, eta garapen pertsonala nahiz komunitatean integratzea eta parte hartzea sustatzea. Etxebizitza horiei buruzko informazioa eskualdeko kontsulta dezakezu 26. eta 27. orrialdeetan.

Eskaera eta informazioa

Gipuzkoako Foru Aldundiaren Gizarte Zerbitzuen baliabide-zorroko baliabideak. Eskaera eta balorazioa Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langileak egiten du.

BURU NAHASMENDU LARRIA DUTEN PERTSONENTZAKO EGOITZA-UNITATEAK

Zer dira?

Gizarte eta osasun arloko egoitza-zentroak dira, errehabilitazio psikosoziala eskaintzen dietenak etengabeko laguntza eta gainbegiratzea (24 orduz) behar duten buruko osasun arazo kronikoak dituztenei. Zentro horiei buruzko informazioa eskualdeko kontsulta dezakezu 26. eta 27. orrialdeetan.

Eskaera eta informazioa

Gipuzkoako Foru Aldundiaren Gizarte Zerbitzuen baliabide-zorroko baliabideak. Eskaera eta balorazioa Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langileak egiten du.

ETXEBIZITZA PUBLIKOA ETA ALOKAIRURAKO LAGUNTZAK

ETXEBIDE (EUSKAL ETXEBIZITZA ZERBITZUA)

Zer dira?

Babes publikoko etxebizitza alokairuan hartu edo erosteko aukera ematen du. Desgaitasuna aitortua izateak puntuazio gehigarria ematen du etxebizitza esleitzeko baremoan.

Eskaera eta informazioa

Etxebide (Eusko Jaurlaritza)
Euskal Etxebizitza Zerbitzua

012
945 01 80 00

ETXEBIZITZARAKO PRESTAZIO EKONOMIKOA

Zer da?

Hilero ematen den laguntza ekonomikoa da, etxebizitza publiko bat eskuratu ezin denean alokairuaren gastuei aurre egiten laguntzeko.

Eskaera eta informazioa

Zuzenean (Eusko Jaurlaritza)
Herritarrei arreta

012
945 01 80 00

06 Laguntza ekonomikoak

DIRU-SARRERAK BERMATZEKO ERRENTA

Gutxieneko diru-sarrerak bermatzeko, desgaitasun- edo mendekotasun-egoerei erantzuteko eta oinarritzko beharrak estaltzeko laguntzak.

DIRU-SARRERAK BERMATZEKO ERRENTA

Zer da?

Oinarritzko beharrak estaltzeko hileru ematen den prestazio ekonomikoa da. Bizikidetza-unitatean desgaitasuna duen pertsonaren bat badago, prestazioaren zenbatekoa handiagoa izan daiteke.

Eskaera eta informazioa

Lanbide (Euskal Enplegu Zerbitzua)

945 160 600

BIZITZEKO GUTXIENEO DIRU-SARRERA (BGG)

Zer da?

Pobrezia eta gizarte-bazterketaren arriskua prebenitzeko Gizarte Segurantzaren prestazioa.

Eskaera eta informazioa

Lanbide (Euskal Enplegu Zerbitzua)

945 160 600

GIZARTERATZEKO ERRENTA AKTIBOA (RAI)

Zer da?

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE) ezohiko laguntza da, iraupen luzeko langabeentzat eta premia bereziak dituzten pertsonentzat, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua dutenentzat, itzulitako emigratzaileentzat edo indarkeriaren biktimeentzat.

Eskaera eta informazioa

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoa (SEPE)

919 26 79 70

MENDEKOTASUNARI LOTUTAKO LAGUNTZAK

Mendekotasunaren balorazioa eta Banakako Arreta Plana aitortuta izatea eskatzen dute.

LAGUNTZA PERTSONALERAKO PRESTAZIO EKONOMIKOA

Zer da?

Autonomia eta komunitatean integratzea sustatzeko laguntzaile pertsonal profesional bat kontratatzeko laguntza ekonomikoa.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarritzko Gizarte Zerbitzuak.

FAMILIENTZAKO LAGUNTZA EKONOMIKOAK ETA ZERGA-ONURAK

FAMILIA-INGURUNEAN ZAINTEKO PRESTAZIO EKONOMIKOA

Zer da?

Hilero ematen den prestazio ekonomikoa da, etxean zaintza-lanak egiten dituen senidearen zaintzatik eratorritako gastuei aurre egiten laguntzeko. Prestazio hori jasotzeko, mendekotasunaren balorazioa aitortua izatea eta Banakako Arreta Planean prestazio hori jasota egotea beharrezkoa da.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak.

DESGAITASUNA DUEN SEME-ALABA ARDURAPEAN IZATEAGATIKO LAGUNTZA

Zer da?

Desgaitasuna duen seme edo alabagatiko Gizarte Segurantzaren prestazio ekonomikoa (% 33ko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua duten 18 urtetik beherakoentzat edo % 65eko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua duten 18 urtetik gorakoentzat).

Eskaera eta informazioa

Gizarte Segurantza (INSS)

943 48 36 00

FAMILIA UGARIAREN TITULUA

Zer da?

Seme edo alaba baten edo guraso baten desgaitasuna bikoiztuta zenbatzen da. Horri esker, errazago lor daiteke Familia Ugariaren Titulua eta horri lotutako onurak baliatu (gizarte-bonuak, garraioan eta hezkuntzan deskontuak, eta abar).

Eskaera eta informazioa

Zuzenean (Eusko Jaurlaritza)
Herritarrei arreta

012
945 01 80 00

PFEZ (PERTSONA FISIKOEN ERRENTAREN GAINEKO ZERGA)

Zer da?

PFEZren aitortzearen desgaitasuna duten ondorengo edo aurreko ahaideengatiko, zaintza-lanengatiko edo ondare babestuei egindako ekarpenengatiko kenkariak.

Eskaera eta informazioa

Gipuzkoako Foru Ogasuna
Errenta aitortpena

943 113 000

ARGINDARRA ETA BEROA ORDAINTEKO GIZARTE-BONUAK

Zer dira?

Argindarraren gizarte-bonuak deskontu zuzena aplikatzen du fakturan, eta berokuntzarako gizarte-bonuak laguntza ekonomikoa zuzena ematen du berokuntza-gastuei aurre egiteko, kalteberatasun-egoeran dauden kontsumitzaileentzat. Horretarako, beharrezkoa da araututako tarifa (PVPC) kontratatuta izatea eta diru-sarreraren baldintzak betetzea edo familia ugaria izatea (edo desgaitasuna aitortua izatea).

Eskaera eta informazioa

Zure merkaturatzailearen bidez. Telefono-zenbakia argindarraren edo gasaren fakturan aurkituko duzu.

GARRAIOA ETA MUGIKORTASUNA

IBILGAILUEN ZERGA

Zer da?

Matrikulazio-zergatik eta zirkulazioaren udal-zergatik salbuetsita egotea (kontsultatu baldintzak).

Eskaera eta informazioa

Gipuzkoako Foru Ogasuna eta udalak.

Gipuzkoako Foru Ogasuna

943 11 30 00

DESGAITASUNAREN MUGI TXARTELA (GARRAIO PUBLIKOA)

Zer da?

Gipuzkoako garraio publikoa tarifa bakarrean erabiltzeko txartela da. Desgaitasun-txartela eskuratzeko, % 65eko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua izatea edo Mugikortasun Murriztuaren Baremoan 7 puntu edo gehiago aitortuta izatea beharrezkoa da.

Eskaera eta informazioa

Baimendutako kioskoetan, Correosen bulegoetan edo MUGiren webgunean.

Mugi

943 00 01 17
info@mugi.eus

RENFEREN URREZKO TXARTELA (ALDIRIAK ETA DISTANTZIA LUZEA)

Zer da?

% 33ko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua duten pertsonentzako deskontudun bidaia-txartela da. % 65eko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua duten pertsonen kasuan, RENFERen Urrezko Txartelak laguntzaileari ere baldintza ekonomiko beretan bidaiaitzeko aukera ematen dio.

Eskaera eta informazioa

RENFERen geltokietan eskatzen da, desgaitasunaren ziurtagiria aurkeztuta.

Renfe

912 32 03 20

APARKATZEKO TXARTELA

Zer da?

Desgaitasuna duten pertsonentzako aparkalekuetan ibilgailua aparkatzeko txartela da. Txartela eskuratzeko, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua izatea edo ezintasun iraunkor osoa, absolutua edo baliaezintasun handia aitortua izatea beharrezkoa da. Horrez gain, nahitaezkoa da Mugikortasun Murriztuaren Baremoan aldeko balorazioa izatea.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetan.

TAXI-BONUA

Zer da?

Garraio publikoa erabili ezin duten pertsonentzako udal-laguntza ekonomikoa da. Mugikortasun Murriztuaren Baremoan aldeko balorazioa izatea eta baldintza ekonomikoak betetzea eskatzen du.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetan.

DESGAITASUN PENTSIO ETA PRESTAZIOAK

BALIOEZINTASUNAGATIKO KOTIZAZIO GABEKO PENTSIOA

Zer da?

% 65eko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua duten, gutxienez bost urtez Espainian bizi izan diren eta diru-sarrera nahikorik ez duten pertsonentzako prestazio ekonomikoa da.

Osagarriak

Alokairuan bizi diren kotizazio gabeko pentsioaren titularrentzako osagarri bat dago.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen bidez.

ZURZTASUN-PENTSIOA

Zer da?

% 65eko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua duten pertsonentzako prestazio ekonomikoa da, gurasoetako bat edo biak hiltzen direnean jasotzen dena. Prestazioa jasotzeko, gurasoek Gizarte Segurantzaren kotizatuta egon behar dute.

Eskaera eta informazioa

Gizarte Segurantza (INSS)

943 48 36 00

LANEKO EZINTASUN IRAUNKORRAGATIKO PENTSIOA

Zer da?

Ezintasun iraunkorra aitortu zaien pertsonentzako prestazio ekonomikoa da, ezintasun iraunkor osoa, ezintasun iraunkor absolutua edo baliaezintasun handia aitortzen denean. Oro har, aldez aurretik denbora luzez laneko bajaran egon izana eta gutxienerako kotizazio-aldia betetzea eskatzen da.

Eskaera eta informazioa

Gizarte Segurantza (INSS)

943 48 36 00

OINARRIZKO HORNIDURAK ETA BEHARRAK

GIZARTE LARRIALDIETARAKO LAGUNTZAK

Zer dira?

Gizarte-bazterketa prebenitzeko ematen diren ezohiko laguntza ekonomikoak dira, alokairuaren, energia-horniduraren, oinarrizko altzarien eta oinarrizko premien gastuei aurre egiteko.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen bidez.

ELIKAGAIEN BANKUA

Zer da?

Egoera ekonomiko zailean dauden pertsona edo familiei oinarrizko elikagaiak emateko baliabidea da.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen bidez.

FARMAZIA-PRESTAZIOA

Zer da?

Errezetaz agindutako sendagaien gastuei aurre egiteko laguntza ekonomikoa da. Horretarako, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua izatea edo pentsioduna izatea eskatzen da.

Eskaera eta informazioa

Edozein farmaziatan edo Eusko Jaurlaritzaren iBotika aplikazioan.

07 Enplegua

ENPLEGU BABESTUA (LANTEGI BEREZIAK)

Zer dira?

% 33ko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua duten pertsonentzat enplegua eskaintzen duten enplegu-zentro bereziak dira.

Gipuzkoako zentroak

Gureak Industria- eta zerbitzu-jarduerak (lorenzaintza, garbiketa etab.).	943 00 08 00 info@gureak.com	
Katealegaia (KL Taldea) Industria-muntaketak eta zerbitzuak	943 52 18 34 info@grupokl.com	
Sutargi Enplegu zentro berezia eta enplegu babestua.	943 67 53 69 sutargi@sutargi.org	
Integra CEE Garbiketa profesionala, zerbitzu osagarriak eta logistika.	690 64 71 05 info@integracee.es	
Segi Hiru Garbiketa zerbitzuak eta hondakinen kudeaketa.	943 46 09 77 segihiru@segihiru.com	
Eskulan S. Coop. Industria-jarduerak.	943 49 12 40 info@eskulanscoop.com	
Peñascal Coop. Laneratze eta gizarteratzea	944 02 93 00 info@grupopenascal.com	
Grupo Osga Garbiketa zerbitzuak eta zerbitzu osagarriak.	629 67 17 40 grupo.osga@osga.es	
Zaintzen Garbiketa-zerbitzuak eta zerbitzu soziosanitarioak.	944 81 01 80 informazioa@zaintzen.eus	

LAN-ESKAINNTZA PUBLIKOAK ETA ENPLEGU PUBLIKOA (LEP)

Zer dira?

Administrazio publikoan lan egiteko hautaketa-prozesuetan, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna aitortua duten pertsonentzat gordetako plaza-kupo bat dago. Horrez gain, azterketak egiteko denbora eta baliabideak egokitzeko eskubidea dute, eta azterketa-tasen ordainketan salbuespenak edo hobariak eska ditzakete.

Eskaera eta informazioa

Gipuzkoako enplegu publikoaren ataria	943 11 21 11 (Herritarrentzako arreta)	
Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea (HAEE)	943 02 31 60	

PRESTAKUNTZA, LAN-ORIENTAZIOA ETA LANERATZEKO LAGUNTZA

Zer dira?

Enplegua bilatzeko, enplegarritasuna hobetzeko eta gaitasunak garatzeko laguntza-zerbitzuak.

Eskaera eta informazioa

Lanbide Desgaitasuna duten pertsonentzako lan-eskaintzak argitaratzen ditu. Lanbideren enplegu-eskaintzak eta Gipuzkoako Aldizkari Ofiziala aldizka kontsultatzea gomendatzen da, indarrean dauden deialdien berri izateko.	945 16 06 00	
Erroak - Sartu Elkarte Lan-orientazioa, laguntza, prestakuntza eta enplegua.	943 47 24 26 erroak@erroak.sartu.org	
ONCE Fundazioa Desgaitasuna duten pertsonentzako bekak, prestakuntza eta enplegurako laguntza.	Webgunean izena ematea beharrezkoa da: portalento.es	
Randstad Fundazioa Desgaitasuna duten pertsonentzako lan-orientazioa eta lan-prestakuntza.	946 41 60 26 paisvasco@fundacionrandstad.es	
Adecco Fundazioa Enplegua, lan-orientazioa eta enpresa arruntean laneratzeko laguntza.	943 47 40 59 fundacion.pvasco@adecco.com	
EDE Fundazioa Gizarte-ekonomiako eta enplegu inklusiboko proiektuak.	943 04 34 27 gipuzkoa@edefundazioa.org	
Gureak Oinarritzko lanbide-heziketa bereziko ibilbideak eta enplegu inklusiborako gizarte-ekonomiako proiektuak.	943 00 08 00 info@gureak.com	
Ortzadar Premia espezifikokoak dituzten gazteei egokitutako oinarritzko lanbide-heziketa bereziko programak.	943 37 34 76 asociacion@asociacionortzadar.com	

ERRETIROA

ERRETIRO AURRERATUA

Zer da?

Erretiroa ohiko adina bete aurretik hartzeko aukera ematen du, pentsioan murrizketa ekonomikorik aplikatu gabe, baldin eta desgaitasuna aitortuta eskatzen den gutxieneko kotizazio-aldia bete bada.

- % 65 edo gehiagoko desgaitasuna aitortua dutenak: 52 urtetik aurrera har dezakete erretiroa.
- % 45 edo gehiagoko desgaitasuna aitortua duten langileak: 56 urtetik aurrera har dezakete erretiroa.

Eskaera eta informazioa

Gizarte Segurantzza (INSS)

943 48 36 00

08 Ikasketak eta hezkuntza

UNIBERTSITATEKO LAGUNTZAK

Zer dira?

Gradu- eta graduondoko unibertsitate-ikasketetan tasak osorik edo zati batean ordaintzetik salbuestea, eta eskoletara joateko laguntza pertsonaleko baliabideak.

Eskaera eta informazioa

Unibertsitateko Idazkaritzan bertan (EHU, UNED eta abar), matrikula egitean, desgaitasunaren ziurtagiria aurkeztuta.

EHU

Unibertsitateko ikasleentzako arreta
psikologikoko doako zerbitzua.

sap@ehu.eus

HEZKUNTZA BEREZIA ETA IKASKETETARAKO LAGUNTZAK

Zer dira?

Hezkuntzako laguntza-premia espezifikoak dituzten ikasleentzako zuzeneko laguntzak, baita jangela-zerbitzurako eta egokitutako eskola-garraiorako laguntzak ere.

Eskaera eta informazioa

Hezkuntza eta Lanbide Heziketako Ministerioaren edo Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailaren webgunearen bidez. Era berean, ikastetxeko idazkaritzan informazioa kontsultatzea gomendatzen da.

FUNDAZIO PRIBATUEN BEKAK

Desgaitasuna duten unibertsitateko ikasleentzako beka-programa espezifikoak (sarbidea, ikasketetan aurrera egitea, mugikortasuna eta abar).

Eskaera eta informazioa

Universia Fundazioa

912 89 56 03
fundacion@universia.net

AZTERKETAK EGOKITZEA ETA HEZKUNTZA-LAGUNTZA

Zer da?

Desgaitasuna edo hezkuntza-laguntzaren premia espezifikoak dituzten ikasleek eskubidea dute hezkuntza-etapa guztietan (unibertsitatea, lanbide-heziketa, batxilergoa, Unibertsitatera Sartzeko Proba eta abar) egiten diren azterketa eta ebaluazio-probetan denbora, formatu eta baliabideei dagokienez egokitzapenak eskatzeko.

Eskaera eta informazioa

Dagokion ikastetxeko idazkaritzan edo orientazio-sailean eskatu behar da zuzenean.

09 Arlo juridikoa

DOAKO LAGUNTZA JURIDIKOA

Zer da?

Baliabide ekonomiko nahikorik ez dutela egiaztatzen duten pertsonak doako laguntza juridikoa jasotzeko eskubidea dute (ofiziotzko abokatua eta prokuradorea), auzibide batean jarduteko. Araudia: Doako Laguntza Juridikoari buruzko 1/1996 Legea.

Eskaera eta informazioa

- **Orientazio Juridikoko Zerbitzua (OJZ):** Donostiako Justizia Jauregian (Atotxa) edo zure eskualdeko epaitegietan.
- **Epaitegiak:** izapideak zuzenean egiteko.

Gipuzkoako Orientazio Juridikoko Zerbitzua

943 004 356
soj@icagi.com

GAITASUN JURIDIKOA BALIATZEKO LAGUNTZA-NEURRIAK (KURADORETZA ETA BESTELAKO LAGUNTZAK)

Zer da?

Erabakiak hartzeko laguntza behar duten edo gaitasun juridikoa baliatzeko laguntza-neurriak behar dituzten pertsonentzako baliabideak (lehen ezgaitze judizial gisa ezagutzen zena ordezkatu duten neurriak).

HURKOA FUNDAZIOA

Ahultasun, mendekotasun edo familia-babesgabetasun egoeran dauden adinekoei eta buruko osasun arazoak dituzten pertsonen arreta, laguntza eta babesa emateko zerbitzua.

Gipuzkoako Foru Aldundiarekin hitzartutako laguntza-neurrien zerbitzua.

Eskaera eta informazioa

Hurkoa Fundazioa

943 46 89 56
idazkari@hurkoa.eus

10 Familiari eta pertsonari laguntza

LANA ETA FAMILIA UZTARTZEKO NEURRIAK

BURUKO OSASUNAREN NAHASMENDU LARRIA DIAGNOSTIKATUTA DUTEN ADINGABEAK ZAITZEA

Zer da?

Gutxienez lanaldiaren % 50eko murrizketa eta laguntza ekonomikoa, minbizia edo bestelako gaixotasun larria (buruko osasunaren nahasmendu larriak barne) duen adingabe bat ospitaleratuta dagoenean edo etengabeko tratamendua behar duenean zaindu behar duten gurasoentzat.

Eskaera eta informazioa

Gizarte Segurantzza / Mutualitatea

Gizarte Segurantzza (INSS)

943 48 36 00

ESZEDENTZIAK ETA LANALDIA MURRIZTEA

Zer da?

Mendekotasuna aitortua duten senideak zaintzeko eszedentzia edo lanaldi-murrizketa hartzen duten langileentzako Eusko Jaurlaritzaren laguntza ekonomikoak.

Eskaera eta informazioa

Eusko Jaurlaritzako Lan eta Enplegu Saila.

Zuzenean (Eusko Jaurlaritza)
Herritarrei arreta

012
945 01 80 00

KOTIZAZIOARI LOTUTAKO ONURAK

Zer da?

Seme-alabak edo desgaitasuna edo mendekotasuna aitortua duten senideak zaintzeko hartutako eszedentzia edo lanaldi-murrizketako aldiak benetan kotizatutako alditzat hartzen dira etorkizuneko prestazioak kalkulatzeko (erretiroa eta abar).

Eskaera eta informazioa

Automatikoki aplikatzen da, eszedentziaren edo lanaldi-murrizketaren berri Gizarte Segurantzari ematean.

FAMILIEI ATSEDEN EMATEKO PROGRAMAK

ALDI BATERAKO EGONALDIAK EGOITZA-UNITATEETAN (BURNAE)

Zer dira?

Buruko osasun arazo kronikoak dituen pertsonak aldi baterako (adibidez, 15 egunez edo urtean hilabete batez) egoitza-baliabide batean egoteko aukera ematen duen zerbitzua da, familiak atsedeen hartu edo larrialdi-egoerei (zaintzailea gaixotzea, adibidez) aurre egin ahal izateko. Zerbitzu hau eskuratzeko, beharrezkoa da mendekotasunaren balorazioa aitortua izatea (MBB).

Eskaera eta informazioa

Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langilearen bidez.

ZERBITZUARI LOTUTAKO PRESTAZIO EKONOMIKOA (FAMILIEI ATSEDEN EMATEKO)

Zer da?

Zaintzaile nagusiari atsedeen hartzeko aukera emango dion aldi baterako arreta-zerbitzu baten kostua ordaintzen laguntzeko prestazio ekonomikoa da. Prestazio hau jasotzeko, beharrezkoa da mendekotasuna aitortua izatea.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetan.

FAMILIEI ETA BURUKO OSASUN ARAZOAK DITUZTEN PERTSONEI LAGUNTZA EMOZIONALA

Eskaera eta informazioa

Agifes Informazioa eta orientazioa emateko programa eta zerbitzu espezifikoa, banakako laguntza psikologiko eta soziala zein taldeko laguntza, eta elkarri laguntzeko taldeak.	943 47 43 37 agifes@agifes.org	
Bidegin Dolu-prozesuan edo gaixotasun larri aurreratuan dauden pertsonei laguntza emateko zerbitzua.	664 12 52 93 info@bideginduelo.org	
Biziraun Suizidioaren ondorioz senideren bat galdu duten pertsonen elkarrekin. Elkar laguntzeko taldeak ditu.	info@biziraun.org Kontaktua: emailaz edo webguneko formularioaren bidez.	
Acabe Elikadura-portaeraren nahasmenduak dituzten pertsonentzako eta haien familientzako arreta espezializatua eta laguntza-taldeak.	943 32 62 50 info@acabegi.org	
Adahigi Gipuzkoako Arreta Gabeziaren eta Hiperaktibitatearen Nahasmenduen (AGHN) elkarrekin.	943 45 95 94 619 32 00 99 adahigi@adahigi.org	
Ortzadar Mugako adimena duten pertsonentzako prestakuntza eta laneratzeko laguntza.	943 37 34 76	
Katearen Loturak Adikzio-arazoak eta patologia duala (adikzioa + buru nahasmendua) dituzten pertsonen senideak.	613 01 94 27 katearenloturak@gmail.com	

ONGIZATE EMOZIONALA SUSTATZEKO ETA PREBENITZEKO PROGRAMAK

Zer dira?

Udal batzuek familientzako laguntza emozionaleko eta arreta psikologiko espezializatuko zerbitzuak eskaintzen dituzte.

Eskaera eta informazioa

Zure udaleko Gizarte Zerbitzuak.

11 Erabakiak eta borondateak

aurrez planifikatzea

BURU OSASUNAREKIN LOTURIKO AURRETIAZKO ERABAKIAK PLANIFIKATZEA

Zer da?

Buru osasuneko aurretiazko erabakien planifikazioa borondatezkoa da, eta edozein unetan ezeztatu daitekeen prozesua da. Horren bidez, pertsona batek etorkizunean buru osasuneko krisi bat izanez gero jasoko duen tratamenduari eta zainketei buruzko lehentasunak, balioak eta nahiak adierazten ditu aldez aurretik (tratamendu medikoa, arreta pertsonala, ospitaleratzea eta abar). Horri esker, pertsonaren autonomia errespetatzen da, nahiaren aurkako neurriak murrizten dira, eta profesionalei zein senideei orientazioa ematen zaie pertsonak aldi baterako erabakitze gaitasuna galdu dezakeen uneetan.

Eskaera eta informazioa

Izapidea hasteko, jarri harremanetan zure familia-medikuarekin.

AURRETIAZKO BORONDATEAK

Zer dira?

Aurretiazko borondateak bizi-testamentu edo aurretiazko jarraibide gisa ere ezagutzen dira. Adin nagusikoa den eta erabakitze gaitasuna duen pertsona batek sinatzen duen dokumentu juridikoa da. Horren bidez, bizitzaren amaieran bere kabuz erabakiak hartzeko gai ez bada, jaso nahi dituen osasun-arretari, tratamenduei eta bere gorputzaren inguruko erabakiei buruzko nahiak aldez aurretik adierazten ditu.

Eskaera eta informazioa

Gipuzkoako Osasunaren Lurralde Ordezkaritza

943 02 30 06

Antso Jakituna,
35, Donostia

3. Baliabideen banaketa eskualdeka

Donostialdea

OSASUN ARLOA

OSPITALEAK

- Donostia Unibertsitate Ospitalea (Akutuen Unitatea)
- Donostiako San Juan de Dios Ospitalea (Egonaldi Ertaineko Unitatea)
- Neural Mentalia Usurbil (Egonaldi Ertaineko Unitatea)

OSASUN MENTALEKO ZENTROAK

- Antigua, Amara, Egia (Donostia)
- Haur eta Gazteen Psikiatria Taldea (Alde Zaharra)
- Andoaingo Osasun Mentaleko Zentroa

ESPETXEKO OSASUN MENTALEKO ZENTROA

- Zubietako Osasun Mentaleko Zentroa

EGUNEKO OSASUN-ARRETA KO BALIABIDEAK

- UAHDI – Eguneko Arreta Intentsiboko Unitatea (Donostia)
- Arreta Goiztiarreko Unitatea (Donostia)
- Ospitaleko Aldi Baterako Unitatea (Donosti)
- Gazteentzako Hezkuntza Unitate Terapeutikoa (Lasarte-Oria)
- Donostiako San Juan de Dios Ospitalea – Nerabeentzako eguneko ospitalea (Donostia)

ADIKZIOAK

- Bitarte Zentroa (Gros)

GIZARTE ARLOA

ELKARTEAK

(Egoitza eta baliabide espezifikoak)

- Agifes (Buru osasuna)
- Why Not? (Buru osasuna)
- Bagara (Buru osasuna)
- Gureak (Buru osasuna)
- Bidegin (Dolua / Gaixotasun larria)
- Biziraun (Suizidioa)
- Gertubide (GFAko informazio zerbitzua)
- Hurkoa (Laguntza-neurriak eta kuradoretza)
- Adahigi (AGHN)
- Ortzadar (Mugako adimena)
- Acabe (Elikadura-portaeraren nahasmenduak)
- Gizakia Helburu, Izan Fundazioa (Adikzioak)

ADIKZIOAK

- Eraiki (Patologia duala – Izan Fundazioa)
- Agipad (Adikzioak)
- Aergi (Adikzioak)
- Ekintza Bibe (Adikzioak)
- Alkoholiko Anonimoak

ARLO SOZIOSANITARIOA

ERREHABILITAZIO PSIKOSOSIALEKO ZENTROAK

- Ibiltzen (Agifes, Bentaberri)
- Buenavista (Agifes)
- Mالداتخو (Ospitalarioak Fundazioa Euskadi)
- Gizaide Fundazioa

ETXEBIZITZA

- Agifes, 2 pisu: Easo eta Intxaurren (Donostia)
- Acasgi (Donostia)
- Ospitalarioak Fundazioa Euskadi (Donostia)
- Gizaide Fundazioa (Donostia)
- Gizaide Fundazioa (Andoain)
- Agifes (Astigarraga)

BURU NAHASMENDU LARRIA DUTEN PERTSONENTZAKO EGOITZA-UNITATEAK

Buru osasuna

- Gurutze Gorria
- Victoria Enea (GSR Koop.)
- San Rafael
- Zubi Etxe (Ospitalarioak Fundazioa Euskadi)

Gizarteratzea/Beste baliabide batzuk

- Elizaran (Matia, Donostia)
- Uba (Emaus, Donostia)
- Munto (Emaus, Donostia)
- Portuenea (Emaus, Donostia)
- IZA Zentroa (Matia Fundazioa – Desgaitasun fisikoa eta bestelako desgaitasunak, Donostia)
- Errondo Gure Etxea (Donostia)

Oarsoaldea

OSASUN ARLOA

- Errenteriako Osasun Mentaleko Zentroa (Beraun)

EGUNEKO OSASUN-ARRETA KO BALIABIDEAK

- Errenteriako eguneko zentroa

ARLO SOZIOSANITARIOA

ETXEBIZITZA

- Agifes (Pasaia)
- Agifes (Oiartzun)

BURU NAHASMENDU LARRIA DUTEN PERTSONENTZAKO EGOITZA-UNITATEA

Gizarteratzea/Beste baliabide batzuk

- Petralekuona Matia Fundazioa (Oiartzun)

Bidasoaldea

OSASUN ARLOA

- Irungo Osasun Mentaleko Zentroa
- Haur eta Gazteen Osasun Mentaleko Zentroa (Irun)
- Irungo Egunekeo Zentroa

GIZARTE ARLOA

- Anzaran Errehabilitazio Psikosozialeko Zentroa (Ospitalarioak Fundazioa Euskadi, Irun)

ARLO SOZIOSANITARIOA

ETXEBIZITZA

- Agifes, 3 etxe: 2 Bentak auzoan eta 1 Eguinon (Irun)
- Caser Betharram (Etxebizitzak Hondarribian)

BURU NAHASMENDU LARRIA DUTEN PERTSONENTZAKO EGOITZA-UNITATEAK

- Caser Betharram (Hondarribia)
- Egiluze (Irun)

Debarrena

OSASUN ARLOA

- Eibarko Osasun Mentaleko Zentroa

ARLO SOZIOSANITARIOA

ERREHABILITAZIO PSIKOSOZIALEKO ZENTROAK

- Ibiltzen Agifes (Eibar)

ETXEBIZITZA

- Agifes (Eibar)
- Agifes (Elgoibar)

BURU NAHASMENDU LARRIA DUTEN PERTSONENTZAKO EGOITZA-UNITATEAK

- Egogain Zentroa (Eibar)

Debagoiena

OSASUN ARLOA

- Arrasateko Osasun Mentaleko Zentroa
- Ospitalarioak Fund. Euskadi Ospitalea (Arrasate)
- San Juan de Dios Ospitalea (Arrasate)
- Ospitalarioak Fundazioa Euskadiko egunekeo zentroa (Arrasate)
- Bizigazte – Babesgabetasun-egoeran dauden adingabeentzako zentroa (Donostiako San Juan de Dios Ospitalea, Arrasate)
- Uditrac – Adimen-desgaitasuna, buru nahasmendua eta jokabide-arazoak (Ospitalarioak Fund. Euskadi Ospitalea, Arrasate)
- Ospitalarioak Fundazioa Euskadiko Psikiatria Legaleko Unitatea (Arrasate)

ARLO SOZIOSANITARIOA

ERREHABILITAZIO PSIKOSOZIALEKO ZENTROAK

- Ergüin, Ospitalarioak Fundazioa Euskadi (Arrasate)

ETXEBIZITZA

- Ospitalarioak Fund. Euskadi (Iturriotz - Arrasate)

BURU NAHASMENDU LARRIA DUTEN PERTSONENTZAKO EGOITZA-UNITATEAK

- Plazaola - San Juan de Dios (Arrasate)

Goierri

OSASUN ARLOA

- Beasaingo Osasun Mentaleko Zentroa
- Zumarragako Osasun Mentaleko Zentroa
- Zumarragako egunekeo ospitalea (egunekeo unitatea)

ARLO SOZIOSANITARIOA

ERREHABILITAZIO PSIKOSOZIALEKO ZENTROAK

- Ezkiaga, Ospitalarioak Fundazioa Euskadi (Beasain)

ETXEBIZITZA

- Agifes (Beasain)
- Agifes (Zumarraga)

Tolosaldea

OSASUN ARLOA

- Tolosako Osasun Mentaleko Zentroa

ARLO SOZIOSANITARIOA

ERREHABILITAZIO PSIKOSOZIALEKO ZENTROAK

- Larramendi, Gurutze Gorria (Tolosa)

ETXEBIZITZA

- Gurutze Gorria (Tolosa)

BURU NAHASMENDU LARRIA DUTEN PERTSONENTZAKO EGOITZA-UNITATEAK

- Uzturre, Gurutze Gorria (Tolosa)

Urola Kosta

OSASUN ARLOA

- Zarauzko Osasun Mentaleko Zentroa
- Azpeitiko Osasun Mentaleko Zentroa

ARLO SOZIOSANITARIOA

ERREHABILITAZIO PSIKOSOZIALEKO ZENTROAK

- Osamen (Azpeitia)

ETXEBIZITZA

- Agifes, 2 etxebizitza (Zarautz)

4. Funtsezko kontzeptuak

Buru osasuna

Pertsonen bizitzako estres-egoerei aurre egiteko, beren gaitasunak garatzeko, ikasteko, lan egiteko eta ingurunean modu aktiboan parte hartzeko aukera ematen dien ongizate mentaleko egoera.

Osasunaren Mundu Erakundearen (OME) definizioaren arabera, buru osasuna berezko eta funtsezko balioa duen osasunaren alderdia da, eta gure ongizate orokorraren parte da. Buruko osasun arazoaren artean daude buru nahasmenduak eta desgaitasun psikosozialak, bai eta larritasun handia, funtzionamenduaren murrizketa edo nor bere buruari kalte egiteko jokabideak izateko arriskua eragiten duten beste egoera mental batzuk ere.

Desgaitasuna

Pertsona baten muga funtzional, fisiko edo psikikoen aitorpen ofiziala. Aitortutako ehunekoaren arabera zehazten da prestazioak, enplegu babestua, onurak eta eskubide jakin batzuk eskuratzeko aukera.

Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Haien Gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren helburua (2006ko Nazioarteko Konbentzioan oinarritua) da desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen aukera-berdintasuna, gizarteratzea eta haien eskubideen erabilera osoa bermatzea.

Mendekotasuna

Pertsona batek eguneroko jarduerak egiteko laguntza funtzional, fisiko edo psikikoak behar dituela aitortzen duen ebaluazio ofiziala. Aitortutako mendekotasun-mailaren arabera zehazten da zer zerbitzu eta prestazio jaso ditzakeen.

Autonomia Pertsonala Sustatzeari eta Mendekotasun-egoeran dauden Pertsonak Artatzeari buruzko Legearen helburua da mendekotasuna prebenitzeko eta adinekoei zein desgaitasuna duten pertsonen arreta emateko baliabide-sistema egonkor bat ezartzea, haien autonomia pertsonala sustatuz.

Desgaitasunaren balorazioa

Pertsona baten muga fisiko, psikiko, sentzorial edo intelektualen maila zehazteko administrazio-prozedura. Balorazio horren ondorioz, desgaitasun-maila aitortzen da.

Desgaitasun-mailaren balorazioa Gipuzkoako Foru Aldundiaren eskumena da. Prozedurari buruzko informazio gehiago QR kodean aurkituko duzu.

Mendekotasunaren balorazioa

Profesional-talde batek egiten duen ebaluazio teknikoa da, pertsona batek eguneroko bizitzako oinarritzko jarduerak (hala nola jatea, garbitzea, janztea edo etxe barruan mugitzea) ohikotasunez egiteko laguntza behar duen zehazteko. Balorazioak autonomia-galera gaixotasunaren, desgaitasunaren edo zahartzearen ondorio den aztertzen du, eta mendekotasun-maila aitortzen du: I. maila (mendekotasun moderatua), II. maila (mendekotasun larria) edo III. maila (mendekotasun handia).

Mendekotasun-mailaren balorazioa Gipuzkoako Foru Aldundiaren eskumena da. Prozedurari buruzko informazio gehiago QR kodean aurkituko duzu.

Balorazio horiek funtsezkoak dira Gipuzkoako Foru Aldundiaren zerbitzu-zorroko laguntza, prestazio eta zerbitzu espezifikoak eskuratzeko. Hala ere, zenbait laguntza, prestazio eta zerbitzu jasotzeko, nahikoa izan daiteke buruko osasun arazo baten diagnostikoa egiaztatzea.

Edozein ebazpenen aurka errekurtsoa aurkez daiteke. **Informazio gehiago nahi izanez gero, jarri harremanetan Agifeseko aholkularitza juridikoarekin.**

Oro har, eskaera zure udaleko Oinarritzko Gizarte Zerbitzuetan edo erreferentziako Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langilearen bidez izapidetzen da. Azken balorazioa Gipuzkoako Foru Aldundiak egiten du; hark koordinatzen ditu bisitak, elkarrizketak eta ebazpen ofiziala.

Zentro horien guztien helbideak eta harremanetarako telefonoak gidaren 03. atalean kontsulta ditzakezu (8. orrialdetik aurrera).

5. Irakurgai gomendatuak

Familiantzako baliabideen gida EUSKO JAURLARITZA	Familien eskura dauden laguntzen bilduma.	
Mendekotasunari eta desgaitasunari buruzko informazioa GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA	Mendekotasunaren arretarako foru-zerbitzuei buruzko izapideen, balorazioen eta zerbitzuen gida.	
“Zuk jakitea nahi dut” GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA	Zaintzen eta bioetikaren aurretiazko planifikazioari buruzko gida.	
Buru osasuneko arazoak dituzten pertsonen familiak EAEn BURU OSASUNA EUSKADI	Buru nahasmendua duen senidearen zaintza-lanek familiengan duten eraginari buruzko azterlana.	
Osasun Mentaleko Arretaren Plangintza Partekatua egiteko Gida OSAKIDETZA	Prozesu terapeutikoan pertsonen autonomia zaintzeko eta sustatzeko egiten diren jardueren multzoa.	
Quality Rights. OMERen Kalitate eta Eskubideen tresna OSASUNAREN MUNDU ERAKUNDEA	Eskubideetan oinarritutako eta pertsona ardatz duen arreta eta laguntza emateko, inplikaturako eragile guztiak gaitzeko prestakuntza-materialak.	

6. Esparru juridikoa

Gizarte Segurantzaren prestazioak	8/2015 Legegintzako Errege Dekretua.	
Mendekotasuna	39/2006 Legea, abenduaren 14koa.	
Desgaitasuna	1/2013 Legegintzako Errege Dekretua.	

Babestutako ondarea	41/2003 Legea.	
Bizitzeko Gutxieneko Diru Sarrera	19/2021 Legea, abenduaren 20koa.	
Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta (Euskadi)	173/2023 Dekretua, azaroaren 21ekoa.	
Desgaitasuna duten pertsonen enplegua	1/2013 Legegintzako Errege Dekretua.	
RAI (Gizarteratzeko Errenta Aktiboa)	1369/2006 Errege Dekretua.	
Kotizazio gabeko pentsioak	357/1991 Errege Dekretua.	
Doako laguntza juridikoa	1/1996 Legea, urtarrilaren 10ekoa, doako laguntza juridikoari buruzkoa.	
Egoitza-zerbitzuak eta eguneko zentroak eskuratzeko informazioa	7/2015 Foru Dekretua, martxoaren 24koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoan mendekotasun-egoeran dauden pertsonentzako egoitza-zerbitzuak eta eguneko zentroak eskuratzeko araubidea arautzen duena.	
Gizarte Zerbitzuak (Mendekotasuna)	21/2022 Foru Dekretua, abenduaren 13koa.	
Dokumentazio klinikoari lotutako eskubideak eta betebeharrak	41/2002 Legea (azaroak 14) pazientearen autonomia eta informazioaren nahiz dokumentazio klinikoaren arloko eskubideak eta betebeharrak arautzen dituen oinarrizko legea.	
Euskadiko Osasun Publikoa	13/2023 Legea, azaroaren 30ekoa, Euskadiko Osasun Publikoari buruzkoa.	
Datu pertsonalen babesa	7/2021 Lege Organikoa, maiatzaren 26koa, arau-hauste penalak prebenitzeko, detektatzeko, ikertzeko eta epaitzeko nahiz zigor penalak betearazteko helburuz tratatzen diren datu pertsonalen babesari buruzkoa.	

**BURU OSASUN ARAZOA DUTEN PERTSONEN ETA FAMILIEN
GIPUZKOAKO ELKARTEA**

**ASOCIACIÓN GUIPUZCOANA DE FAMILIARES Y PERSONAS
CON PROBLEMAS DE SALUD MENTAL**